

MIEJSKI PROGRAM

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

ALKOHOLOWYCH

na rok 2012

I. MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH dla miasta Sokołowa Podlaskiego określa cele, zadania i zamierzenia w dziedzinie wychowania bez nałogów, zapobiegania przemocy domowej, zapobiegania chorobie alkoholowej oraz leczenia uzależnionych i łagodzenia skutków nadużywania alkoholu.

Podstawą do planowania corocznych działań w tym zakresie jest „**Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi**” (Dz. U. z 2007 r. nr 70, poz. 473 z późn. zm.) oraz **Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015** wyznaczający główne kierunki działań, przystosowane na szczeblu lokalnym do zdiagnozowanych problemów i potrzeb.

Zadania własne gminy w celu przeciwdziałania alkoholizmowi, zgodnie z art.4¹ ustawy, obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program dla miasta Sokołowa Podlaskiego uwzględnia „*Diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych dla miasta Sokołowa Podlaskiego*” – raport z badań monitoringowych przeprowadzonych w roku 2011 przez pracownię Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie na zlecenie

Burmistrza Miasta Sokołowa Podlaskiego oraz dane roczne uzyskane z instytucji zajmujących się tym problemem.

II. Na podstawie art. 4¹ ustala się wynagrodzenie dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokołowie Podlaskim w wysokości 75,00 zł (brutto) za jedno posiedzenie.

III. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SOKOŁOWIE PODLASKIM.

Sprzedaż alkoholu.

Według danych na dzień 30.10.2011 roku:

- *Ludność miasta liczyła ogółem: 19 268 osoby zameldowane na pobyt stały, w tym: 16 023 to osoby, które ukończyły 18 lat.*
- *Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (w tym piwa) posiadały: 77 punkty sprzedaży detalicznej i gastronomicznej*
- *Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych statystycznie przypada:*
  - *mieszkańców miasta*
  - *mieszkańców pełnoletnich*
- *Gęstość sieci sprzedaży napojów wysokoprocentowych tzn. zawierających powyżej 18% alkoholu*
  - *mieszkańców na jeden punkt.*
- *Szczegółowe zasady usytuowania na terenie Miasta miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i warunków sprzedaży tych napojów reguluje Uchwała Nr IV/22/2003 Rady Miejskiej w Sokołowie Podlaskim z dnia 17 stycznia 2003 roku w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych*
- *Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży reguluje Uchwała nr XXXVII /238/2009 Rady Miejskiej w Sokołowie Podlaskim z dnia 30 listopada 2009 roku w sprawie ustalenia dla Miasta Sokołowa Podlaskiego liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5% alkoholu {z wyjątkiem piwa}, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży i wynosi:*
  - *limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi: 38,*
  - *limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi: 16.*

Jak obrazuje poniższa tabela, w 2011 roku jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych nie podlegających limitowi przypadł na **250** mieszkańców (208 dorosłych).

Liczba	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mieszkańców na jeden punkt	273	261	269	268	272	263	256	250

Osób dorosłych na 1 punkt	199	205	212	214	218	217	212	208
---------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Liczba punktów sprzedaży alkoholu utrzymuje się na zbliżonym poziomie (73-77). W Sokołowie Podlaskim zdecydowanie przeważa ilość punktów sprzedaży alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży (51 punktów), natomiast punkty do spożycia w miejscu sprzedaży (26 punktów) od roku 2008 utrzymują się na tym samym (niskim) poziomie.

Jednym z zadań Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Kontrole takie odbywają się dość systematycznie. W roku 2007 przeprowadzono ich 26, w 2008 – 30, w 2009 – 22, w 2010 – 15, do dnia 30.10.2011 r. – 27.

Szacunkowa skala problemów alkoholowych w Sokołowie Podlaskim.

Badania statystyczne umożliwiają oszacowanie skali nadużywania alkoholu. Według wskaźników przyjętych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych można oszacować, iż na terenie Sokołowa Podlaskiego społeczne skutki alkoholizmu są następujące:

RODZAJ PATOLOGII /DYSFUNKCJI/		WSKAŹNIK	POLSKA /40 mil./	W MIEŚCIE 20 TYS. /SOKOŁÓW PODLASKI/
1.	Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 379 osób
2.	Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika /współmażonkowie, rodzice/	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mil.	ok. 758 osób
3.	Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mil.	ok. 758 osób
4.	Osoby pijące szkodliwie	ok. 5-7% populacji	2-2,5 mil.	Ok. 948 – 1327
5.	Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok. 2 mil. osób dorosłych i dzieci	Ok. 1011 osób dorosłych i dzieci

Z krajowych analiz spożywania alkoholu przez młodzież wynika, iż 15% populacji uczniów upija się. W Sokołowie Podlaskim w gimnazjach podległych Miastu oraz w gimnazjum Salezjańskim liczba uczniów wynosi 803. Dotyczyłoby to ok. 120 uczniów.

Dane z sokołowskich szkół:

Ze szkół podległych Miastu mamy informację, iż w roku 2011 na terenie tych placówek nie odnotowano przypadków uczniów przebywających pod wpływem środków psychoaktywnych – alkoholu czy narkotyków. Szkoły na podstawie opracowywanych corocznie „Szkolnych programów profilaktycznych” realizują szeroko zadania z zakresu profilaktyki uzależnień. Miasto merytorycznie i finansowo wspiera te działania.

Skutki spożywania alkoholu.

Dane z Poradni Terapii Uzależnień w Sokołowie Podlaskim

	2005	2006	2007	2008				
				ogółem	miasto			
Liczba osób uzależnionych od alkoholu zarejestrowanych:								
- ogółem	95	190	181	287	138	138	116	106
- po raz pierwszy	25	55	39	98	51	51	41	39

Liczba osób współzależnionych - ogółem	38	123	117	128	X	119	108	104
- podjęło terapię	16	28	35	47		53	55	47
Ilość udzielonych porad indywidualnych	1590	1856	2277	2183	X	1978	1330	1324

Co roku Poradnia Terapii Uzależnień rejestruje nowe osoby z problemem alkoholowym - około 50% z nich podejmuje terapię alkoholową. Ponadpodstawowy program terapii, osoby te mogą kontynuować w Ośrodku Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w grupie zapobiegania nawrotom choroby alkoholowej.

Dane z Komendy Powiatowej Policji

Rodzaj/ kategoria wykroczenia	2005	2006	2007	2008	2009	2010	30.10.2011
PRZESTĘPSTWA (pow. 0,5‰ alkoholu we krwi)							
Kierowanie pojazdami pod wpływem alkoholu	96	80	75	58	137	231	249
Wypadki drogowe	0	0	0	2	3	5	2
Kradzież	4	8	3	1	73	4	5
Kradzież z włamaniem	3	0	0	2	58	4	1
Rozbój	1	5	2	5	9	3	1
Znęcanie	1	8	5	7	22	21	7
Bójka	7	0	4	10	11	2	2
WYKROCZENIA (0,2-0,5‰ alkoholu we krwi)							
Kierowanie pojazdami pod wpływem alkoholu ogółem w tym:	32	22	20	23	30	26	28
• Pojazdami samochodowymi	22	17	17	19	17	18	24
• Rowerami	10	5	3	4	13	8	4
Wykroczenia popełnione przez pieszych pod wpływem alkoholu.	15	7	3	2	5	5	5
Zakłócanie porządku publicznego pod wpływem alkoholu.	45	35	16	49	75	45	87
Nieobyczajne wybryki pod wpływem alkoholu.	62	77	40	138	126	102	97
Podjęcie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu.	6	6	5	3	2	3	2
Naruszenie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości art. 43 ust. 1-3	19	34	10	59	137	119	435
PRZEMOC DOMOWA							
Interwencje związane z przemocą domową stosowaną - ogółem	-----	-----	-----	-----	87	193	172
• pod wpływem alkoholu					384	627	566
• bez udziału czynnika alkoholu					114	251	238
• Procedura Niebieskiej Karty							
Odnotowana liczba sprawców przemocy:	-----	-----	61	130	114	BD	BD
• ogółem			44	82	87		
• pod wpływem alkoholu							
Liczba spraw zgłoszonych do sądu w związku z przemocą domową	-----	-----	-----	-----	-----	46	28
ŚRODKI ODURZAJĄCE A NIELETNI							
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	-----	-----	1	1	2	-----	-----

Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	-----	-----	18	23	37	-----	-----
---	-------	-------	----	----	----	-------	-------

Komenda Powiatowa Policji podejmuje interwencje związane z przemocą w rodzinie. W 2010 roku, w **193** odnotowanych przypadkach, sprawcy byli pod wpływem alkoholu. Liczba ta wzrosła o ponad 100% w porównaniu do roku 2009.

W ORPA ofiary przemocy domowej uzyskują wsparcie psychologiczne i pomoc prawną. Sprawcy przemocy mogą również podjąć terapię na indywidualnych spotkaniach z terapeutą- realizują indywidualny program terapii.

Dane z Centrum Pomocy Socjalnej w Sokołowie Podlaskim.

Centrum Pomocy Socjalnej w Sokołowie Podlaskim w 2010 roku udzieliło pomocy materialnej lub finansowej **618** rodzinom, z czego aż w **151** rodzinach zła sytuacja materialna wynikała między innymi z nadużywania alkoholu.

W 2010 roku z miejskich środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych sfinansowano obiady dla **176** dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, natomiast w okresie do 30.10.2011 roku z **bezpłatnych obiadów skorzystało 142** dzieci.

Brak jest danych dotyczących dokładnej liczby rodzin z problemem alkoholowym, gdyż nie wszystkie takie rodziny są uprawnione do świadczeń opieki społecznej. Poniższa tabela obrazuje jak zmieniały się wybrane współczynniki w ciągu ostatnich lat.

Liczba	Rok						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	30.10.2011
Rodzin korzystających z pomocy CPS	718	715	578	516	523	618	482
Rodzin z problemem alkoholowym	175	137	138	133	148	151	132
Osób w rodzinie z problemem alkoholowym	459	391	404	389	404	415	369
Rodzin z problemem alkoholowym w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy CPS	24,37%	19,16%%	21,60%	25,78%	25,47%	24,43%	27,39%
Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, które korzystają z dofinansowania do wyżywienia w stołówkach szkolnych.	388 w tym 148 dzieci z 72 rodzin z problemem alkoholowym	408 w tym 182 dzieci z rodzin problemem alkoholowym	527 w tym 177 dzieci z rodzin problemem alkoholowym	505 w tym 172 dzieci z rodzin problemem alkoholowym	482 w tym 165 dzieci z rodzin problemem alkoholowym	176	142
Rodzin z problemem przemocy							30
Osób doznających przemocy w rodzinie							49
- ogółem							13
- w tym dzieci							49
- zarejestrowanych po raz pierwszy							

Centrum Pomocy Socjalnej w Sokołowie Podlaskim nie zarejestrowało do dnia 30.10.2011 r. osób i rodzin z problemem narkotykowym, w związku z tym nie podejmowało interwencji lub działań pomocowych na rzecz tych rodzin.

Dane z Sądu Rejonowego

Rodzaj wykroczenia	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Na dzień 30.10.2011
Zakłócanie porządku publicznego							
• Ogółem	46	52	41	23	44	20	36
• Pod wpływem alkoholu	23	39	26	14	26	11	29
Wykonywanie czynności zawodowych w stanie nietrzeźwości	4	2	12	7	4	3	4
Sprzedaż napojów alkoholowych Bez wymaganego zezwolenia	1	8	0	0	8	2	1
Nabywanie lub spożywanie napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych	17	25	8	1	2	3	32
Prowadzenie pojazdów Po spożyciu alkoholu	343	263	257	173	167	295	253
Zakłócanie ruchu drogowego Przez pieszych po spożyciu alkoholu	0	9	4	7	26	24	BD
Posiadanie narkotyków				7	13	13	6
Dystrybucja narkotyków				0	2	6	5

Dane z Ośrodka Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Forma pomocy	2005	2006	2007	2008	2009	2010	30.06. 2011
Terapia osób uzależnionych od alkoholu:							
• udzielonych konsultacji motywujących do podjęcia leczenia	21	23	15	22	12	16	8
• sesje rodzinne	5	6	7	9	7	8	7
• liczba uczestników	12	15	22	23	15	18	18
Porady prawne:							
• ogółem	-----	81	154	151	148	161	64
• dla rodzin z problemem alkoholowym,			149	126	108	110	34
Terapia ofiar przemocy domowej:							
• konsultacje indywidualne	80	110	140	20	200	168	120
• praca z grupą	10	10	BD	BD	10	8	8
Socjoterapia dzieci i rodzin:							
• porady indywidualne	89	147	137	149	167	184	118
• terapie rodzinne	3	4	5	12	7	7	9
• liczba dzieci będąca pod opieką terapeuty	8	7	12	9	11	11	11
• osoby dorosłe	-----	-----	-----	----	6	-----	-----
Porady udzielone w punkcie konsultacyjnym	240	206	150	160	169	148	80

Ilość wniosków skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zobowiązanie do leczenia odwykowego od alkoholu

Sprawy	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	30.10. 2011
Wnioski wpływające w danym roku	20	35	20	11	11	15	23	27	29	23
Skierowane do Sądu	11	21	11	7	4	8	13	16	7	3
Zamknięte	9	14	9	4	7	7	10	11	14	3
Prowadzone nadal	----	---	-----	----	----	----	-----	---	8	17

„DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH DLA MIASTA SOKOŁOWA PODLASKIEGO” WYKONANA W 2011 R. NA ZLECENIE BURMISTRZA MIASTA PRZEZ PRACOWNIĘ „CENTRUM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH” Z WARSZAWY.

Dla określenia postaw mieszkańców wobec potencjalnych problemów społecznych związanych z używaniem wybranych substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie w Sokołowie Podlaskim przeprowadzono badania ankietowe w trzech grupach respondentów, reprezentujących:

1. **dorosłych mieszkańców** – badania przeprowadzono w reprezentatywnej grupie 124 osób, w której 62% stanowiły kobiety, 38% mężczyźni.
2. **uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych** – badania zrealizowano wśród 295 uczniów, w tym 51,5% stanowiły dziewczęta, 48,5% - chłopcy.
3. **pracowników punktów sprzedaży alkoholu** (40 osób), wśród których 44% stanowili właściciele, zaś 56% - pracownicy punktów. Wśród sprzedawców większość stanowiły kobiety – 67,5%

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy:

1. Analiza lokalnych zagrożeń w mieście Sokołów Podlaski pozwala stwierdzić, że najbardziej dotkliwym problemem w opinii mieszkańców jest **bezrobocie**, które pociąga za sobą szereg innych problemów społecznych. Wśród nich stosunkowo wysoko plasują się problemy związane z **picciem/nadużywaniem alkoholu** przez mieszkańców miasta – zarówno dorosłych jak i dzieci. Wysokie usytuowanie problemu alkoholizmu w środowisku lokalnym koresponduje z pozostałymi danymi obrazującymi postawy mieszkańców wobec alkoholu. Wprawdzie sami badani mieszkańcy deklarują model umiarkowanego picia, to jednak werbalizowana przez mieszkańców percepcja problemów alkoholowych pozwala stwierdzić, że może być to poważny problem w tym środowisku. Badani dostrzegają nie zawsze właściwe wzorce zachowań związanych z alkoholem w środowisku lokalnym, duża część z nich czuje się zagrożona w swoim bezpieczeństwie ze strony osób pijących alkohol i pewnie dlatego tak wielu mieszkańców miasta oczekuje od władz lokalnych podejmowania działań mających na celu ograniczenie problemów związanych z alkoholem.
2. Wydaje się, iż jednym z tych problemów, na które trzeba zwrócić szczególną uwagę, jest problem **przemocy w rodzinie**. Jak pokazują policyjne statystyki liczba ofiar tej przemocy rośnie w ostatnich latach, a jej akceleratorem najprawdopodobniej jest alkohol, bowiem większość sprawców znajduje się pod jego wpływem. Dodatkowo, liczba spraw skierowanych do sądu w sprawach o znęcanie się nad rodziną jest niewspółmiernie niska wobec zidentyfikowanych aktów przemocy domowej w czasie policyjnych interwencji.
3. W obszarze **profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych** w mieście szczególnie należy przyjrzeć się środowisku szkolnemu. Niezbędne jest rozszerzenie projektów skupiających

się na profilaktyce problemów alkoholowych i przemocy, ukierunkowanych przede wszystkim na dzieci i młodzież. Koniecznością jest poprawa kompetencji młodych ludzi w zakresie właściwych postaw wobec alkoholu, papierosów i narkotyków, szczególnie że młodzi ludzie – jak sami twierdzą – najczęściej próbują tych substancji z własnej inicjatywy. Należy również zwrócić uwagę na problem przemocy rówieśniczej w szkołach, bowiem jak wynika z wypowiedzi badanych uczniów – jest to zjawisko, z którym spotykają się dość często.

4. W obszarze **obrotu napojami alkoholowymi** należy zwrócić uwagę na przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu i papierosów osobom nieletnim. Wprawdzie pracownicy punktów sprzedaży alkoholu zazwyczaj deklarują rygorystyczne przestrzeganie obowiązującej ustawy w zakresie handlu alkoholem i papierosami, wyrażając jednocześnie radykalne opinie dotyczące dystrybucji alkoholu, to jednak uczniowie sygnalizują fakt „nieszczelnych” granic sprzedaży alkoholu nieletnim.
5. Niezbędnym działaniem jest dalsze egzekwowanie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oraz wszystkich przepisów normujących właściwe postawy i pożądane zachowania społeczne

STRATEGICZNE KIERUNKI REALIZACJI PROGRAMU MIEJSKIEGO NA LATA 2011-2015.

Na podstawie „Diagnozy lokalnych problemów społecznych dla miasta Sokołowa Podlaskiego” przeprowadzonej w 2011 roku stwierdzić można, iż niezbędne będzie podjęcie następujących działań:

- 1) Kontynuacja działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów. Oferta profilaktyczna skierowana do dzieci i młodzieży w mieście Sokołów Podlaski jak do tej pory była bardzo bogata, korzystne, więc byłoby utrzymanie dotychczasowego stanu rzeczy z uwzględnieniem programów:
  - podnoszących świadomość dzieci i młodzieży w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji nadużywania alkoholu i stosowania narkotyków. Wysoki poziom wiedzy jest bowiem niezbędny do podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących picia alkoholu, palenia papierosów oraz używania narkotyków – a jak deklarują uczniowie – najczęściej inicjacja w obszarze tych substancji psychoaktywnych następuje z inicjatywy samych młodych ludzi,
  - obejmujących kształtowanie kompetencji osobowościowych młodych ludzi, kształtujących ich poczucie własnej wartości, zdolności w obszarze zachowań asertywnych – co pozwoli uniknąć wpływu rówieśników w zakresie inicjacji alkoholowej, narkotykowej i nikotynowej, bowiem taki wpływ deklaruje wprawdzie mniejsza liczba osób, ale jest on notowany,
  - kierowanych do coraz młodszych grup wiekowych. Jak wykazują badania, wiek inicjacji alkoholowej i tytoniowej jest bardzo niski. Z deklaracji uczniów wynika, iż ma ona miejsce ok. dwunastego roku życia – stąd jednym z ważniejszych zadań jest dotarcie do uczniów szkół podstawowych, jest to bowiem najlepszy moment, aby wpłynąć na zmianę preferencji w korzystnym kierunku lub utrzymać właściwe postawy, które wśród wielu uczniów w mieście również są obserwowane. Jak wykazują badania po przejściu do gimnazjum zaczyna się lawinowy wzrost niepożądanych zachowań alkoholowych.
- 2) Dalsze kontynuowanie profilaktycznych działań alternatywnych, wskazujących na możliwość atrakcyjnego spędzania wolnego czasu, promowania prozdrowotnego stylu życia w oparciu o realizację programu min. profilaktyczne zajęcia sportowe.

- 3) Zaangażowanie do programów edukacyjnych i profilaktycznych osób dorosłych zamieszkałych na terenie miasta. Dotyczy to zarówno współuczestnictwa rodziców/opiekunów w projektach realizowanych w szkołach, jak i programów kierowanych bezpośrednio do mieszkańców miasta, a dotyczących problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, przeciwdziałających przemocy, promujących zdrowy tryb życia. Jak bowiem wynika z badań – zachowania ryzykowne młodzi ludzie podejmują najczęściej poza terenem szkoły i możliwością jej wpływu – stąd ogromna rola dorosłych, ich wiedzy oraz umiejętności współpracy z dzieckiem w zakresie kształtowania właściwych zachowań.
(Program. „Elementarz, czyli pogram siedmiu kroków”, spotkania nt. zagrożeń: dopalacze, cyberprzestrzeń, kampania profilaktyczna skierowana do mieszkańców Sokołowa Podlaskiego).
- 4) Wzmocnienie działań na rzecz ograniczenia przemocy rówieśniczej w szkole poprzez m. in.:
- Informowanie uczniów o prawach człowieka, obywatela, ucznia
  - Edukację w zakresie zachowań agresywnych
  - Kształcenie kompetencji psychologicznych uczniów w zakresie rozwiązywania problemów, radzenia sobie w sytuacji przemocy, itp.
  - Monitorowanie zachowań dzieci na terenie szkoły
- 5) Koordynacja lokalnych zasobów w zakresie rehabilitacji osób/rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
- Utrzymanie punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie wraz z grupą wsparcia dla takich osób.
  - Wspieranie organizacji pozarządowych w kierunku organizowania działań opiekuńczych i terapeutycznych w stosunku do osób/dzieci dotkniętych przemocą w rodzinie.
  - Wzmocnienie kompetencji osób zajmujących się problemem przemocy w rodzinie poprzez dodatkowe szkolenia w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą.
- 6) Kontynuowanie szkoleń dla sprzedawców celem podniesienia poziomu wiedzy o alkoholu i jego konsekwencjach.
- 7) Dalsze wspieranie działalności świetlic profilaktycznych i wychowawczych w celu objęcia nimi jak największej liczby dzieci w tym szczególnie dzieci z grup ryzyka (z rodzin dysfunkcyjnych w tym alkoholowych).
- 8) Współpraca Miejskiej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji i innych instytucji w kierunku prawnego egzekwowania przestrzegania ustawowego zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
- 9) Ograniczenie dostępności fizycznej napojów alkoholowych poprzez racjonalne wyznaczenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta.
- 10) Wykorzystanie lokalnych zasobów dla tworzenia koalicji na rzecz ograniczania problemów alkoholowych w gminie. Zaproszenie do współpracy w tym zakresie funkcjonujące na terenie miasta organizacje pozarządowe.

IV. STAN ZASOBÓW UMOŻLIWIAJĄCYCH DALSZY DZIAŁANIA.

Ośrodek Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ośrodek realizuje zadania własne Miasta, wynikające z ustawy „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” oraz ustawy „O przeciwdziałaniu narkomanii”, corocznie aktualizowane do bieżących potrzeb a opracowywane w formie niniejszego „Programu Profilaktyki i

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Sokołowa Podlaskiego” i „Programu przeciwdziałania narkomanii”.

Ośrodek dysponuje dobrą bazą lokalową. Zatrudniał (do lipca 2011 r.) 2 pracowników merytorycznych na 1 i ½ etatu oraz dwóch pracowników obsługi. Czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ – 20⁰⁰ oraz w niedzielę od 15⁰⁰ do 19⁰⁰. Ośrodek prowadzi różnorodną działalność z zakresu profilaktyki edukacyjnej, szkoleń, warsztatów terapeutycznych, konsultacji i doradztwa, socjoterapii. Prowadzi również obsługę kancelaryjną i merytoryczną Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Główne formy działalności ORPA stanowią:

- prowadzenie punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy domowej, osób uzależnionych, współuzależnionych, dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- **Telefon Zaufania** jako forma szeroko pojętego wsparcia i doradztwa dla młodzieży i dorosłych /w tym: **Niebieska Linia** – konsultacje i doradztwo dla ofiar i świadków przemocy, **Pomarańczowa Linia** – dla rodziców, których małoletnie dzieci piją alkohol/,
- szkolenia kadr /głównie nauczycieli i pedagogów/ do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych dla młodzieży w formie programów profilaktyczno – wychowawczych,
- profilaktyka szkolna, informacyjna i edukacyjno – wychowawcza, realizowana aktualnie przede wszystkim w postaci zamkniętych tematycznie i problemowo 3-etapowych programów edukacyjno-redukcyjnych, realizowanych w cyklu rocznym przez okres 3 lat - jako proces wspomagający system wychowania w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi psychofizycznemu dzieci i młodzieży / w sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej, intelektualnej, duchowej/,
- profilaktyka szkolna doraźna w postaci jednodniowych, kilkugodzinnych spotkań specjalistów z dziedziny pedagogiki, psychologii i wiedzy o uzależnieniach, powtarzanych w roku następnym dla tej samej grupy na wyższym poziomie wiedzy /np. programy NOE, DEBATA/
- szkolenia w zakresie wiedzy o patologiach i dysfunkcjach społecznych oraz umiejętności pomocy i interwencji, dla pracowników instytucji zajmujących się tymi dziedzinami /policja, kadra ośrodków pomocy społecznej, członkowie gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, itp./
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu, kontynuujących ponadpodstawowy program terapii odwykowej,
- sesje rodzinne dla osób po terapii alkoholowej
- konsultacje i terapia indywidualna dla ofiar przemocy domowej,
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy domowej,
- terapia indywidualna sprawców przemocy domowej,
- prowadzenie grupy terapeutycznej dla osób współuzależnionych i ofiar przemocy domowej – „Studium rozwoju osobistego”,
- konsultacje i doradztwo indywidualne socjoterapeuty dla dzieci i ich rodziców, uczniów i nauczycieli oraz pedagogów szkolnych,
- prowadzenie interwencyjnych sesji dla rodziców i dzieci z rodzin rozbitych – pomoc socjoterapeutyczna,
- udzielanie porad prawnych z zakresu prawa rodzinnego, karnego, cywilnego,
- mityngi grup samopomocowych: AA, Al.-Anon, AŻ
- prowadzenie badań sondażowych w środowisku szkolnym i pozaszkolnym w zakresie szacunkowej skali zagrożeń patologiami życia społecznego,

- udostępnianie pomieszczeń dla różnych środowisk, zajmujących się nie komercyjnie szeroko pojętymi sprawami życia społecznego /np. sądowe spotkania rodzinne, sesje interwencyjne, mediacje sądowe i inne służące społeczności miasta/.
- współpraca oraz wsparcie dla środowisk i organizacji w zakresie realizacji zajęć z profilaktyki narkotykowej i alkoholowej.

ORPA jest siedzibą i miejscem posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz prowadzi jej obsługę organizacyjną. Jest również siedzibą Pełnomocnika Burmistrza Miasta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zarazem sekretarza MKRPA.

ORPA współpracuje z Centrum Pomocy Socjalnej, Poradnią Terapii Uzależnień, Sądem Rejonowym, Publiczną Poradnią Psychologiczno Pedagogiczną, Komendą Powiatową Policji, szkołami, Pełnomocnikiem Starosty ds. Zapobiegania Narkomanii i innymi instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się problemem i profilaktyką alkoholową. Współpraca układa się dobrze.

Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Osoby uzależnione i wyrządzające swoim piciem poważne szkody społeczne, nie wyrażające zgody na dobrowolne leczenie odwykowe, zgłaszane są do Komisji w celu motywowania ich do podjęcia leczenia odwykowego. W przypadku nie wyrażenia zgody na dobrowolne leczenie odwykowe, w stosunku do tych osób Komisja wdraża procedurę mającą na celu zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

- Od roku 1998 w ORPA zarejestrowano **267 osób** uzależnionych od alkoholu, wobec których wszczęto procedurę o zobowiązanie o leczenie odwykowe. Osoby te zostały zdiagnozowane przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Wobec niektórych osób komisja prowadziła 2-3 krotnie postępowanie o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.
- Do dnia 30.11.2011 r. komisja prowadziła: **8 spraw z 2010 roku i 23 sprawy** z 2011 roku o objęcie leczeniem odwykowym.
- W 2011 roku 5 spraw skierowano do sądu w celu zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. 17 spraw prowadzonych jest nadal. 9 spraw zamknięto, gdyż osoby ukończyły program terapii alkoholowej.

Centrum Pomocy Socjalnej

Rodziny z problemem alkoholowym objęte pomocą Centrum Pomocy Socjalnej, korzystają z pomocy finansowej (zasilek celowy, okresowy), pomocy rzeczowej tj. artykuły spożywcze. Prowadzona jest również praca socjalna, która wiąże się z usamodzielnieniem oraz integracją ze środowiskiem. Ponadto osoby nadużywające alkoholu w ramach częściowego ich usamodzielniania kierowane są do prac społeczno – użytecznych celem poprawienia ich sytuacji materialnej.

Praca socjalna udzielana jest również rodzinie mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dzieciom z tych rodzin. Organizowany jest wypoczynek letni dla dzieci z rodzin alkoholowych, udzielana jest im pomoc w formie obiadów z realizacją w stołówkach szkolnych. Pracownicy socjalni współpracują z pedagogami szkolnymi oraz Ośrodkiem Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Organizowana jest również pomoc żywnościowa z Unii Europejskiej. Współpraca z ORPA układa się dobrze, pracownicy Centrum Pomocy Socjalnej zasiadają w komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W miesiącu marcu br. powołano zespół interdyscyplinarny, który zajmuje się sprawami przemocy w rodzinie. Z indywidualnymi przypadkami pracują grupy robocze powołane przez przewodniczącą zespołu.

Poradnia Terapii Uzależnień

Poradnia mieści się w Przychodni Specjalistycznej ZOZ, dysponuje jednym własnym gabinetem oraz dwoma pomieszczeniami PZP w godzinach popołudniowych. Poradnia zatrudnia: specjalistę ds. uzależnień (1/2 etatu), psychologa (1 etat), pedagoga ds. uzależnień (1 etat), 2 pielęgniarki p/o specjalisty ds. uzależnień (2 x 1/2 etatu).

Od 17 lat PTU realizuje program terapii odwykowej dla pacjentów uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych. Poradnia dysponuje szczupłym księgozbiorem, z którego korzystają pacjenci w procesie edukacji, odbiornikiem TV, zbiorem kaset edukacyjnych, alkotestem, podręczną kserokopiarką i drukarką. Poradnia największe potrzeby ma w zakresie materiałów edukacyjnych, które są wykorzystywane w procesie terapii odwykowej tj. literatury specjalistycznej, odtwarzacza CD, DVD, kaset wideo, kaset i płyt edukacyjnych, tablic ściennej, broszur i ulotek edukacyjnych.

Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna mieści się w lokalu przy ul. M. Skłodowskiej Curie 24a. Czynna jest cały rok, 6 dni w tygodniu: od poniedziałku do czwartku w godzinach od 8.00-18.00, w piątki: 8.00-17.00, soboty: 8.00-14.00.

Zadania poradni to:

1. Diagnoza – psychologiczna, pedagogiczna, logopedyczna i medyczna.
2. Terapia – zgodnie z kwalifikacjami pracowników.
Główne problemy zdiagnozowane u dzieci to: trudności w nauce, problemy emocjonalno-społeczne, wady wymowy, zaburzenia rozwoju psychoruchowego.
3. Profilaktyka – podejmowane działania profilaktyczne mają na celu zapobieganie agresji, niedostosowaniu społecznemu, trudnościami dydaktycznym, problemom wychowawczym. Ważnym działaniem profilaktyki jest zapobieganie uzależnieniom – zadanie to realizuje pedagog pełniący równocześnie funkcję pełnomocnika Starosty ds. zapobiegania narkomanii.
4. Doradztwo np. przy wyborze szkoły, zawodu (pomocą w tym zakresie służy psycholog – doradca zawodowy)
5. Orzecznictwo – w sprawach dotyczących indywidualnych form kształcenia i nauczania lub wczesnego wspomaganie rozwoju.
6. Warsztaty i szkolenia dla dorosłych – rodziców i nauczycieli (np. „Szkoła dla rodziców” – trzyczęściowy warsztat doskonalący umiejętności wychowawcze dorosłych prowadzony od kilkunastu lat).

Grupy samopomocowe.

W Sokołowie Podlaskim działają 3 grupy samopomocowe AA (Anonimowi Alkoholicy) oraz 1 grupa samopomocowa AL.-Anon i 1 grupa samopomocowa AŻ (anonimowych żarłoków). Grupy spotykają się w różnych miejscach, w stałe dni a ich usytuowanie ilustruje poniższa tabela:

Dzień	Godzina	Nazwa grupy	Miejsce
Poniedziałek	19.00	AA-Przebudzenie	Konkatedra
Poniedziałek	17.00	AŻ – bez nazwy	ORPA
Środa	17.00	AA-Niespodzianka	ORPA
Czwartek	16.30	Al.-Anon	ORPA
Piątek	18.00	AA-Niespodzianka	ORPA
Niedziela	16.00	AA-Bez nazwy	ORPA

Ośrodek udostępnia swoje pomieszczenia grupom samopomocowym na mityngi, spotkania rocznicowe i inne cele ich działalności.

ZADANIA W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH na 2012 rok

1. ZWIĘKSZANIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU.

- Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym.
- Prowadzenie grupy terapeutycznej zapobiegania nawrotom choroby alkoholowej.
- Prowadzenie sesji rodzinnych dla rodzin z problemem alkoholowym.
- Obsługa Telefonu Zaufania.
- Organizowanie warsztatów tematycznych.
- Prowadzenie treningów interpersonalnych.
- Podejmowanie działań zmierzających do motywowania oraz zobowiązania osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu.
- Udostępnianie pomieszczeń ORPA grupom samopomocowym na mityngi i inne cele ich działalności.
- Udostępnianie pomieszczeń ORPA na warsztaty organizowane przez grupy AA.
- Współpraca z Poradnią Terapii Uzależnień w Sokołowie Podlaskim.
- Przekazywanie materiałów edukacyjnych dotyczących problemu alkoholowego i współuzależnienia oraz zakładów leczenia odwykowego.

2. UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI OCHRONY PRZED PRZEMOCĄ W RODZINIE.

- Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z rodzin współuzależnionych od alkoholu.
- Organizowanie warsztatów tematycznych.
- Prowadzenie treningów interpersonalnych.
- Prowadzenie sesji rodzinnych dla rodzin z problemem alkoholowym.
- Prowadzenie punktu konsultacyjnego i poradnictwa dla ofiar przemocy w rodzinie.
- Prowadzenie zajęć grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
- Prowadzenie terapii indywidualnej dla sprawców przemocy w rodzinie.
- Socjoterapia dzieci z rodzin alkoholowych i ich rodziców - prowadzenie konsultacji indywidualnych, terapii indywidualnej, sesji rodzinnych.
- Udzielanie pomocy prawnej rodzinom, w których występuje problem alkoholowy bądź przemoc.
- Bezpłatna pomoc dzieciom z rodzin alkoholowych w trudnościach dydaktycznych w szkole.
- Finansowanie bezpłatnego dożywiania w szkole dla dzieci z rodzin alkoholowych.
- Objęcie dzieci z grup ryzyka programami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi oraz profilaktycznymi zajęciami sportowymi.
- Podwyższanie kompetencji osób w zakresie pomagania ofiarom przemocy poprzez dofinansowywanie do szkoleń i kursów specjalistycznych, konferencji.
- Organizowanie szkoleń dla pracowników instytucji zajmujących się patologiami społecznymi, z zakresu stosowania procedur interwencji wobec przemocy domowej.

- Dofinansowywanie do zimowisk z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin alkoholowych.
- Finansowanie bądź dofinansowywanie do wypoczynku letniego, z elementami profilaktyki, socjoterapii, dla dzieci z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową.
- Prowadzenie Telefonu Zaufania, Niebieska Linia, Pomarańczowa Linia.
- Udostępnianie pomieszczeń ośrodka na mediacje sądowe

3. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ, EDUKACYJNEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W PROGRAMACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH.

Działania profilaktyczno-edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży:

- Kontynuacja projektu: „ **Dzień profilaktyki w szkole**” – wsparcie merytoryczne i finansowe szkół w organizacji projektu.
- Prowadzenie programów autorskich z zakresu profilaktyki alkoholowej dla dzieci i młodzieży.
- Obejmowanie programami profilaktycznymi coraz młodsze grupy wiekowe – uczniów szkół podstawowych.
- Prowadzenie oddziaływań edukacyjnych dotyczących różnych środków odurzających (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze) czy też adekwatnych sposobów zachowania się w sytuacjach przemocowych oraz profilaktyka niebezpiecznych zachowań seksualnych dla dziewcząt z gimnazjum.
- Prowadzenie profilaktycznych zajęć sportowych – włączanie do tych zajęć jak największej liczby dzieci z grupy ryzyka,
- Prowadzenie warsztatów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.
- Organizowanie spotkań ze specjalistami z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.
- Kontynuacja działań z zakresu profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów i poszerzanie o inne rozbudowane, cykliczne programy (m.in. „Spójrz inaczej”, „Spójrz inaczej na agresję”, „Trzy Koła”).
- Prowadzenie nowoczesnych, rekomendowanych programów profilaktycznych obejmujących ćwiczenia odmawiania picia, nieulegania naciskom grupy, bronięcia własnych postaw i przekonań, rozwijania zainteresowań.
- Systematyczne rozszerzanie programu „Spójrz inaczej” w szkołach z uwzględnieniem wszystkich osób przeszkolonych przez ORPA, również w latach ubiegłych.
- Systematyczne rozszerzanie programu „Trzy Koła” w szkołach podstawowych poprzez uaktywnienie osób, które ukończyły kurs przygotowawczy sfinansowany przez ORPA.
- Systematyczne rozszerzanie programu „Spójrz inaczej na agresję” w szkołach.
- Objęcie uczniów gimnazjum programem „Trzeci elementarz – czyli program siedmiu kroków”.

Działania profilaktyczno-edukacyjne skierowane do dorosłych (nauczycieli, rodziców):

- Prowadzenie programów i warsztatów dla rodziców i rad pedagogicznych z zakresu profilaktyki alkoholowej, przemocy i innych uzależnień (w tym od Internetu, dopalaczy, cyberprzemoc).
- Objęcie rodziców i nauczycieli programem „Trzeci elementarz – czyli programem siedmiu kroków”, który cyklicznie prowadzony jest w klasach pierwszych gimnazjum.
- Organizowanie spotkań ze specjalistami z zakresu profilaktyki uzależnień dla rodziców.
- Szkolenie przygotowujące nauczycieli do prowadzenia programu z zakresu profilaktyki alkoholowej „Trzeci elementarz – czyli program siedmiu kroków”- stała opieka superwizora.
- Szkolenie Rad Pedagogicznych z zakresu profilaktyki przemocy.
- Szkolenie nauczycieli i rodziców dot. „Zagrożeń cyberprzestrzenią”
- Kampania profilaktyczna dla mieszkańców Sokołowa Podlaskiego dotycząca zagrożeń społecznych.

Doskonalenie zawodowe osób zajmujących się zawodowo patologiami: kuratorów sądowych, policjantów, pracowników socjalnych, członków MKRPA

- Organizowanie, finansowanie i dofinansowanie szkoleń i kursów dla osób pracujących z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi od alkoholu (oraz innych substancji psychoaktywnych), ofiarami przemocy domowej.

4. WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

- Organizowanie, finansowanie i dofinansowanie szkoleń dla osób pracujących z uzależnionymi i współuzależnionymi od alkoholu.
- Szkolenie osób zajmujących się pomocą rodzinom z problemem przemocy rodzinnej.
- Dofinansowanie i wspieranie konkretnych przedsięwzięć służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych, inicjowanych przez inne instytucje.
- Włączanie do realizacji zadań „Miejskiego programu...” osób wykwalifikowanych we właściwych dziedzinach, na zasadzie zleceń przedmiotowych i konkursów ofert.
- Udział w dofinansowaniu zakupów materiałów i sprzętu, niezbędnego do realizacji programów inicjowanych przez organizacje pozarządowe, w ramach miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Finansowanie autorskich programów profilaktycznych oraz psychoterapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, a także dla ofiar przemocy domowej, dotyczącej dzieci i dorosłych.
- Udzielanie konsultacji i pomocy studentom piszącym prace magisterskie i licencjackie.
- Współpraca z Sądem Rodzinnym w Sokołowie Podlaskim w zakresie organizacji i nadzoru nad spotkaniami rodzinnymi – udostępnianie pomieszczeń ośrodka oraz w zakresie podejmowanych działań mających na celu zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.
- Wspieranie placówek oświatowych w organizacji zimowisk z programem profilaktyczno-wychowawczym.
- Pomoc szkołom w zakupie materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień – broszur, pakietów edukacyjnych na płytach DVD, tablic edukacyjnych.
- Wspieranie działalności świetlic terapeutycznych i profilaktycznych w celu objęcia nimi jak największej ilości dzieci z grup ryzyka (rodziny dysfunkcyjne, w tym alkoholowe).

- Przekazywanie Policji informacji o zdiagnozowanych zagrożeniach dla społeczeństwa wynikających z nieprzestrzegania zasad sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych.
- Współpraca z kuratorami sądowymi w ramach ogólnopolskiej akcji „Tydzień Przeciwdziałania
- Przemocy w Rodzinie” – pełnienie dyżurów w Sądzie Rejonowym.
- Współpraca z KPP w ramach ogólnopolskiej akcji organizowanej przez policję „Niebieski Tydzień” – udostępnianie pomieszczeń ośrodka i materiałów informacyjnych.
- Udostępnianie pomieszczeń ośrodka na mediacje sądowe dot. nieletnich i rodzin.
- Finansowanie i dofinansowywanie do realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży prowadzonych w świetlicach szkolnych i środowiskowych.
- Wsparcie Centrum Pomocy Socjalnej z zakresie organizacji szkoleń, półkolonii letnich dla dzieci z rodzin alkoholowych, realizacji projektów mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu, pomocy rodzinom z problemem alkoholowym,
- Stała współpraca z grupami samopomocowymi: AA, Al.-Anon, AŻ oraz stowarzyszeniami działającymi na rzecz przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

5. PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ:

- Prowadzenie strony internetowej ORPA: informacje o działalności Ośrodka, patologiiach społecznych /alkoholizm, narkomania, przemoc/, gdzie znaleźć pomoc, itp. przydatne.
- Współpraca z lokalnymi mediami.
- Upowszechnianie materiałów edukacyjnych /broszury, czasopisma/ oraz prowadzenie wypożyczalni książek, poradników, kaset video, płyt DVD.
- Przekazywanie placówkom oświatowym oraz instytucjom współpracującym w zakresie profilaktyki materiałów edukacyjno – profilaktycznych, ulotek, broszur, publikacji.
- Udział w kampaniach ogólnopolskich promujących zdrowy styl życia bez nałogów.

6. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z PRAWA LOKALNEGO DOTYCZĄCEGO ZASAD I WARUNKÓW PROWADZENIA SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ KONTROLI PRZESTRZEGANIA TYCH ZASAD PRZEZ PODMIOTY GOSPODARCZE PROWADZĄCE OBRÓT NAPOJAMI ALKOHOLOWYMI.

- Prowadzenie kontroli sprzedaży napojów alkoholowych (według oddzielnego planu).
- Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży alkoholu – poprzez rozprowadzanie w punktach sprzedaży alkoholu materiałów edukacyjnych (ulotek, plakatów)
- Racjonalizowanie dostępności napojów alkoholowych poprzez ustalenie:
  - szczegółowych zasad usytuowania warunków sprzedaży i rodzajów placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych i wydawanie w tym zakresie stosownej opinii.
  - limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% alkoholu /z wyjątkiem piwa/.
  - opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu pod względem lokalizacji ze stosownymi uchwałami Rady Miejskiej.
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- Współpraca Miejskiej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji i innych instytucji w kierunku prawnego egzekwowania przestrzegania ustawowego zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

„Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla miasta Sokołowa Podlaskiego na 2012 rok” został pozytywnie zaopiniowany przez MKRPA w Sokołowie Podlaskim na posiedzeniu w dniu 29 listopada 2011 roku.

(Planowane działania realizowane będą w miarę posiadanych środków.)

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr XI/64/2011
Rady Miejskiej w Sokołowie Podlaskim
z dnia 21 grudnia 2011 r.

FINANSOWE ROZLICZENIE ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2012r.

Szacuje się, że na realizację „Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” w 2012 r. z tytułu zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych wpłynie kwota: **440 000, 00 zł.**

Kwota powyższa została rozdysponowana:

Dział 851 Roz. 85154	Wyszczególnienie	Kwota planowana (w zł)
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników.	125.000,00
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne (trzynasta pensja)	7.400,00
4110	Odpis na ubezpieczenie społeczne (ZUS)	20.000,00
4120	Składki na Fundusz Pracy	3.100,00
4170	Wynagrodzenia bezosobowe Usługi materialne na rzecz ORPA (umowy – zlecenia) Badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu Wynagrodzenia członków MKRPA	68.100,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenie ORPA (wyposażenie sali nr4 wykorzystywanej w terapii) – 13.000,00 Zakup materiałów edukacyjno –informacyjnych – 6.000,00 Zakup materiałów do świetlic i realizacji programów – 5.000,00	24.000,00
4260	Zakup energii (energia elektryczna, ciepła woda, zimna woda, centralne ogrzewanie)	12.000,00
4270	Zakup usług remontowych	5.000,00
4300	Zakup pozostałych usług. Szkolenia, zapłaty za usługi zleczone osobom prowadzącym działalność gospodarczą, umowy o dzieło. Badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	39.900,00
4350	Zakup dostępu do sieci (Internet)	2.000,00
4370	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacji telefonii stacjonarnej.	3.000,00
4410	Podróże służbowe krajowe.	1.000,00
4430	Różne opłaty i składki – RTV, MAKRO –SAT Opłata sądowa – uzupełnienie wniosków o leczenie odwykowe.	1.000,00 1.000,00

4700	Szkolenia pracowników nie będących członkami służby cywilnej.	2.000,00
4440	Odpis na ZFŚS	5.500,00
6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	50.000,00
		370.000,00
Dz. 852 Roz. 85295 3110	Świadczenia społeczne – dożywianie dzieci z rodzin alkoholowych	70.000,00
	Razem	440.000,00